

Előfizetési árak:	
Egész évre	5 frt. — kr.
Fél évre	2 „ 50 „
Negyed évre	1 „ 30 „
Néptantóknak egész évre 4 „	— „
Egyes szám ára	10 „
Hirdetési díjak:	
Háromhastobos petit sor	8 kr.
Nyitásban soronként	15 „
Bélyeg minden behajtásáért	30 „

B A J A

vegyes tartalmu hetiközlöny.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztői iroda,
hova a lap szellemi részét illető kelle-
mények intézendők:
fő-utca 337. sz.
Levelek csak barmintesen fogadjatnak
el. Kéziratok nem zártak vissza.
Kiadóhivatal:
Az előfizetési pénzek és hirdetések a
kiadóhivatalba — Paul Károly orvogy
könyvnyomdája — küldendők be
(Bödegtér, Scheibner-féle ház.)

Előfizetési felhívás

„B A J A”

című hetiközlönyre.

Előfizetési feltételek:

ápril—juniusi negyedre	1 frt 30 kr.
ápril—sept. ¼ évre	2 „ 50 „
ápril—dec. ¼ „	3 „ 75 „

Tisztelt előfizetőinket megrendeléseik
mielőbbi megújítására kérjük, nehogy a szétkül-
desben fenakadás történjenk.

„A Kisfaludi-Társaság” Pártolói könyvtára.*

A Kisfaludi-Társaság, melyet anyai köztén-
zetünkkel egyetemben a nemzeti ügy iránt való
lelkességgel hozott létre, a lapunkhoz beküldött föl-
hívás szerint, ujalog a nagy közönséghez fordul
kérni annak pártolását egy oly vállalat iránt,
mely csak tömeges pártolás mellett jöhet létre. Igaz,
nem éljük a lelkességek korát, de azon körülmény,
hogy a természetudományi társulat, az académiái
könyvkiadó vállalat kiadásai oly meglepő kelen-
dőségnek örvendenek, följogosítja ezen szépirodalmi
intézetünket is e vállalkozásra. Pedig nálunk
mindez nehezen szokott menni. Még pedig nem is
valami fontos okoknál fogva. Midőn a magyar

* A vállalat kiadója Ráth Mór könyvkereskedő Budapesten
A felhívás a szerkesztőségben és a könyvtárságnál megtekinthető.

A »Baja« tárcája.

Konstantinápoly ostroma.

Beosztás.

Steekler Samutól.

I.

Fj van, az 1453-ik év május 27-ike.

A görög császárság fővárosa, két világrész és
két tenger búzské uralkodója előtt néma méltósággal
terül el a Bosporus, a kereszténység és mohamedanis-
mus határvonala. Tiszta és derűlen domborodik a
sötétkéék görög ég a csendes víz föött. A holdnélküli
éjlet néhány csillag csak gyözen világítja meg a vizen
a város legmagasabb pontjainak sötét körvonalai lát-
szanak. Maga a város titokteljes eszöndbe és sötétségbe
burkolódzott. Némi távolságban a külső falaktól az
ivalkalban elfutó lámpák föl-föllobbanó lángoskái vet-
nek gyér világosságot, melyeknek a város felé eső
rézén hosszú sötét vonal húzódik, melynek elmosódott
körvonalalaiban különféle nagyságu hajók hosszúra nyult
sorát ismerhetni meg. Az önnepélyes csendes csak a
határos két tenger moraja és tómpa zúgása zavarja
meg. Az egész város felett titokteljes ég borong.

Azonban ezen nyugalom csak látszólagos. — A
háborgó tenger hullámzógása mellett a figyelő még
más sajtáságos süsöngést hall, hasonlót a méhek don-
gásához, mely a falak mögöl látszik jönni.

A város csak tésztafalról Oy csend és, mely a
vihar kitöréséét szokta megelőzni, meg a természet
möhelyében az elemek borzasztó harcra egyesülnek.

Künn elláthatatlan félkörben táboroznak az izlam
hívei II. Mohamed vezérlete alatt. Atyja Murad két
keresztény hadsereget tett tönkre; Várnánál és a Ri-
gomezón a magyarok legnagyobb hőseit és legtapasz-

lelkesséds szalmatüze lelohadt és az újdonság inge-
rével sem hat valami vállalat, a közönség rétegeit
a közönységs járja át és megfeledekzik oly ér-
dekekrol is, melyek az egész nemzetre fontosak.
Érezzük ez ujjabb vállalkozás fontosságát és azért
kötelességünknek ismerjük azt néhány szóval me-
legeen az irodalom-pártoló magyar közönség figyeli-
mébe ajánlani.

Tavaly történt, hogy egy kitünö írónak,
kit a külföld is örömmel olvas, azon állítását,
hogy nincsen messze az idő, midőn magyar író mű-
veire nem akad vállalkozó, a közel jövő igazolta.
Okát e közönységsnek nem nehéz kitalálni, főleg
szépirodalmi művekkel szemben. Egy része a kö-
zönységsnek megelégszik azon termékekkel, melyekkel
egy olvasó egyesület könyvtára szolgál; egy másika
az irodalom-pártolás legelőcsöb fajtajához szegődik
és megveszi azon műveket, melyek a napi termelés
szerepétombján gomba módra növe, kináltatják ma-
gokat; egy harmadik rész pedig, és ez a legnagyobb
contingenst szolgálta, a napi sajtó hasátljaihoz
köti életét, hogy nagy politikát üzzön és szítja a
kormányt, mely nem tud neki már egy jó termő-
földet szerezni. És ez így megy mindig, kikinek
meg van a maga pecuniárius kiválóságát panaszosa
és kifogása is, mikor irodalom-pártoláslól van szó.

A casino minden irodalmi szükségletét kielégíti
és nem érezi mellette hiányát egy házi könyvtárnak.
Pedig ennélkül nem képzeltetj meg polgár ember
sem. Ángliában a legegyszerűbb iparos műhelyében
a biblia mellett meg van legalább is Macaulay Ang-
lia története, melyet felolvas a családfő a napi
fáradalmak után, vagy a családis ünnepnapok va-
lamelyik délutánján. Érezzük a roppant különbsé-

talabb hádevezéréit, Hunyadyt megverte. A halál meg-
állította őt diadalmenezetben. És mit ő be nem végez-
hetett, az fiára szállott örökségül: a roskadozó görög
császárság meghódítása.

Európá megnyen nap óta tartá megszállva Ázsiából
és Európából gyűjtött seregével II. Mohamed a párt-
tusák és vallási villogások által gyöngült várost, mely
kivülről elhagyatva, bensejében önmagát emészte,
még végvonalá-saiban is a haladókl orszárhoz ha-
sonlított. Negyven nap óta sikertelenül ostromlá azt;
a jancisárok vad duhe, a halálra szánt csapatok vitéz-
sége és kitartása s az ostromló gépek ereje megtörtött
egy kis hős csapat erélyes védelmén. Konstantin Dra-
gones, a Palaiologok hetedik és utolsó császária végső
erőmegfeszítéssel, hiszen védelmezte örökét, ősei fővá-
rosát; és ha a kereszténység ez utolsó vadbástyája
mégis a törökök kezébe került, a keresztény Európát
kell valódonk, mely tétlen egykedvűséggel nézte ez
élet-halál-harcot.

Valamint XVI. Lajos a Bourbonok, akképen
lakolt Konstantin a Palaiologok büneiért. De a törté-
nelem följegyezte hős tetteit és hervadtatlan babé-
rokkal díszítve adá át nevet az utókornak.

A Sofia-templom közelében ezen időben házikó
állott, rajta kis kereszt. Ezen házikól két termeszt,
izmos férfit könnyű hajós öltözetben látunk kijönni,
kik a kikötő kapuja felé veszik utjokat.

— Ideje volna már, hogy helyben legyünk,
— szóla az egyik tiszta görög kijetéssel — nemskókára
indulunk. Hallod Mihály, ha a dolog sikerül, annak
Mohamed legkevésbé fog örülni; akkor újra csinál-
hat utat, hogy hajóit a szárazföldről át szállítsa a
tengerre; csakhogy ez most nem lesz oly könnyű
munka, mint első ízben volt.

— Csak attól tartok — viszonza — a másik —
hogy nem sikerül, amint kellene. Nekem úgy tetszik,

get nagyon, mely hazánk és Anglia nagy népe
között van, de szeretnők, ha a magyar műveltebb
osztály aránylag érezni képességéhez és állásához
mérve azt az irodalmi szükségletet, melyet Ang-
liának egy közönységs iparosas érez. Nem állitunk
be nem bizonyítható dolgot, midőn hazánkban az
irodalom-pártolás hiányát fájlalunk, igazán elszor-
morító ténynek tüntetjük föl. Nagy tehetőség régi
írónkban nincsen hiány nálunk, de önálló nagyobb
munkálkodásra gondolni sem mernek, mert nincsen
biztosítva a kiadónak beleje fektetett tőkéje is így
azt előre nem is meri kockáztatni. A nemzetek
életképessége az irodalmi termékekben nyilvánul.
Ha a satnya termék kerül az olvasó asztalokra
és a polgár soha, de soha sem szán egy árva fil-
lért évi kiadásaitól hasznos könyvekre, akkor nem
igen kezeskedhetjük magunkat azzal a nagy jövő-
vel, melyet olyan jól esik elképzelni pipafüst, po-
hárszék és egy kis politikázás mellett.

A két fentebb említett társulat szerencsésen
megtörte e közönységséget. De nem ez volt a leg-
nagyobb baj. Nálunk akad mindig az új dolgoknak
elég híve! Az a kérdés valjon talált-e oly ál-
landó közönységre, mely nem hagy semmiféle vá-
llalatot cserbe, midőn a munkák eszteticeai bel-
becsért, izléses kiállításáért egy nagy társaság
elismert izlése áll jót? Egy ilyen közönységs, esz-
ménye minden jó hazafuának. Kétségbe kellene
csútnk, ha csak a curiosum volna ilyen vállala-
toknál a legfőbb vonzerő. Erős hitünk, hogy a
„Kisfaludi Társaság”-nak „Pártolói könyvtára”
a legjobb kelendőség mellett virágozni is fog és
előhozza rejtőförlölly írók műveit, kik valózsi-
nűleg a legujabb nemzedék előtt teljesen ismeret-

mintha a törökök mindenről, a mi a városban
történik, értesítve volnának és zánkaszta, bönitja
egész tetterómot. Már tegnap is, midőn a Romanos-
kapu kirohanást intézünk, világosan látszott, hogy
el voltak rá készülve s hogy megteették volt ellenin-
tézkedéseiket. Ha áruló volna köztünk, L.e.o, akkor
— akkor Byzance veszne van. Ha meglelőm az árulót,
lenne bár testvérem, fogaimmal tépném ki undok
szívét!

— Igazad van, Mihály, már én is gyanakod-
tam, de nem képzeltetem el, ki lehet az áruló. Köz-
tünk genuiak közt bizonyára nincs, azért fejmelem
állók jót; a velenceiek önkénynt csatlakoztak hozzánk
és oly halálmegvetéssel harcolnak, mintha anyavárosu-
kat védenék. Ők gyűlölik a törököket; nem, köztük
áruló nem lehet. És köztetek csak nincs oly szörny,
ki saját anyavárosát elárulja!

Mihály hallgatott. Nemskókára elérték a kikötő
kapuját, hol a genuiai Gustinian szemlere vette
azon negyven férfit, kik arra vállalkoztak, hogy az
éj sötétében az ellenségs hajóhadat a görögüst segit-
ségével felgyujtsak. Az éj sötét vala, csak néhány fák-
lya világítja meg a tért.

— Elérkezett azon óra, mely tettre szólit ben-
nünket — imgy szóla Gustinian — mindogy is-
meri kötelességet, tudja, mi van kockára téve. Váll-
vetem, köztök erővel vállalatunknak sikerülne kell.
Óvatosak, bátrak és eszesek legyetek: saját éltetek,
azt egész biradalom léte forog kérdésben. Ha sikerül,
jelt adtok. Isten és a boldogság szüz oltalmazson
benneteket!

Ekkor előlépett egy férfit, rövid parancsszóval
rendező a csapatot, s mindnyájan csónakokba szállot-
tak. A fáklyák oltattak, csend lőn és csak az ezve-
csapások halk, egyhangú moraja hallatszott.

Alig távozott, Zaire egy papirszeletra néhány

lenek is már. *Gyulai Pál* dolgozatai, ezek közt főleg Bánk-bánk fölött írott tanulmánya, kitűnő színírálati eddig elváltak temetve a régi „Budapesti Szemle” és „Koszorú” hasábjain. *Kemény Zsigmond*nak a „Férj és nő” című regénye igazi zingyen irodalomunk, mely a könyvpiacról teljesen elfogyott. *Stász Károly* művéről elsörendű bírálók állítják, hogy ezen „Salomon” című eposza határozottan legnagyobb és maradandóbb becsű műve ez elismert fordítónak. *Macdonald* regénye *Elginbrod Dávid* még az angol irodalomban is kiváló helyet foglal el. Szóval a „Kisfaludi Társaság” midőn e vállalatával az irodalomnak is kiváló szolgálatot tesz, a nagy közönségre is tekintettel van és olyat nyújt neki, melyet használni is és élvezettel olvashat.

Midőn még azt jelentjük ki, hogy e négy kötet munkát kötetlenül 6 és diszkötetben 8 forintért szeretheti meg magának mindenki, két részletben törlesztendő fizetés mellett, elmondottuk röviden minden előnyeit e vállalatnak, mely kitűnőnek ígérkezik és melyet nem is ajánlhatunk eléggé mindannak, ki szereti a kellemest a haszonnal összekötöni.

B—r J.

Néhány szó a dalárda érdekében *)

Sokszor megénekelt, régi baj, kivált a mi kis Aberdránknak, hogy egymásra utaltságunk általános szükségérte dacára sem vagyunk képesek egymáshoz simulni annyira, miként legvilágiasabb érkeink érvényre emelése, vagy csak nemesebb kedvelés céljából is állandóbb egyesületté tömörülni tudnánk.

Nem tudunk levetni egy némely felszegséget, mit másokban megnevetünk; s nem tudunk buzogni olyan példán, mit — igaz, csak titkon — másokban dicsérünk.

Minden lármá, minden zajból legjobban kihallatszik Pató Pál úr refrainje: „hej rá érünk arra még!” S zűkkeltségünk persze egész készséggel rámondja az „Ament.”

S csak ha egy kis „hec” nyílik, akkor a leghatározottabb lélekkel lépünk a pozitív cselekvés terére. S ez átok oka jórészt az: hogy mindenki „Distinguidát” szeretne lenni.

Hízen igaz, hogy a felség cselekvés tekintetében a „bon-ton”, „bon-seus” és „pöbl”-re osztunk fel mi s a kis városiakat; lévén az elsőből a második, a második a harmadik már csak azért is igen előnyösen különbözik, mert az urhatánkodási kórság nem méte-

* A fentebbicikett néhánj ismerőseink és barátainkól vettük, melyet az ügy érdekében egész terjedelmében közlünk. Szekr.

szót irt s néhány perc múlva szép barna galamb repült a kikötő kapuja felé és nemokára eltűnt a török táborban. És Zaire nyugodtan várta hazatérő atyját Arca nyugodt volt, mint a csendes víz tükré.

Rövid idő múltán belépett atyja fáradtan, bánattal a gondterhes arccal. Zaire fölkielt és atyja elébe ment, homlokát nyújtván neki, melyet az gyöngéden megcsókolt.

— Kéhez-e atyám? — kérde szeptől hangon a leány.

— Nem gyermekem, — válaszolá Leontes — a gondok és a sorunk feletti aggodalom megfosztottak minden étvágyamtól. Zaire, egyetlen kedves leányom, ma elutazom és talán sohasem térök vissza.

Zaire megjéjdt és szépen arca halálsápadt lón. Kezeit összetéve és aggódva kérde:

— Atyám, mit szándékozol, hova akarsz menni?

— Hallgass réám, leányom, — mondá Leontes. — A genuiak mint hősök vérezenek el a csatatéren, a nemes *Giustinian* menté meg eddig városunkat. *Palologus Theophilus* és *Kantakuzenos* csodákát művelnek; maradtunk-e mi tőlének? Vakmerő vállalatára szövetkezünk, mely-ha sikerül, megmentjük *Byzanczot*; ha pedig nem — komor sejtelmek aggasztják szívemet — akkor nem látod többé atyádat.

— És mi vár akkor réám, atyám?

— Osztoszol népünk sorsában. A mozlímok elfoglalják a várost és telidűlják. A barbárok dühének minden áldozatul esik. Óneik, rabolnak és a lakosságot elburcolják rabszolgául. És téged azon szerencse érhet, hogy valamely pass, vagy éppen a padisah serailjába kerülsz.

Az atya elhallgatott és merőn tekintett leánya alaványuló arcába.

lyezi oly kiállhatlan módon a „pöbl”-t mint a mi „bon-ton” embereinket, kiknek kedvéért a mi különben „bon-seus” embereink is oly naiv készséggel teszik fel a bókó cipkát.

De nem akarunk ezuttal nagy dolgokról szólni mert ilyenekben könnyebb négezni az érdeklődést, könnyebb hazudni az ügybuzgalmat. Kicsiny dolgokban jobban ismerünk.

Társasléttünknek (bocsánat e kifejezésért) egyik mostoháját mutatom csak be; neve: *dalárda*. A requiemet rólvasta ugyan már vagy *aladuló-gyűlés* (ismét bocsánatot kellvén kérem a „gyűlés” kifejezésért). — De elfeledte mindig és mindannyi, hogy a „Singverein” tulajdonképen mégsem „Trinkverein”, elfeledte mindig és mindannyi, hogy az ivás-évesi cím és kedv egyrészt és a nemesebb lélek szub örömei közt, másrészt megvan azon csekély különbség, hogy míg az első lealjasit az állatokhoz mint ezt én theorica mindenki rosszalja; s a másik még felelem a legszebb eszmék világába, képezi miveli szívünket és értelmünket. Szórakozásnak, az utóbbi mód úgy hinők ajánlatosabb.

Pedig — azt vélnök — a feltételek is ehhez inkább meg vannak, semmint ezt mi sejtjük is.

Mert bizvást lehet feltenni, hogy sok jó zenész, sok zeneőr és még sokkal több az olyan, ki a dal harmóniájában szereténné ünnepeit megjelni legalább vásárnapokon. Annyi legalább is, hogy egy huszer lakossága városban, mely műveltek nevezetelní pretendál, egy városban mely fitymálva pugris-városoknak csufoja nálánál sok tekintetben jobb, kisebb-nagyobb szomszédosait; képesek lehetnének oda emelkedni, hogy egy oly *dalegylet* alapíthatnák, mely ha nem is leendő híressé kifelé, legalább köztünk állandóan s tisztességgel fennállason

Pár év előtt egy szép zászlót szenteltünk fel az eszme diadalának ünnepléjén, s az alkalommal förgedelmes dicitókban és eget rázó „éljen”-ekkel a minden sejt és nagy iránti lelkesedésnek adtunk hangos kifejezést; — de ma már elhangzottak a nagy szavak, vagy vándorolt a zászló, felédese ment az eszme.

Elvárátok! Ugy vagyunk meggyőződve, hogy emagunk, hogy mindannyiunk iránti köteleesség az eszmét melegebben fölkarolni.

Ugyis sivár társas életünk, bízor viszonyaink vajmi kevéssé engednek minket leküldülni; ha még e kevéset sem tudnók fölkarolni, akkor kétszeresen nevetéses a télen panaszoklás és kétszeresen szánalomra méltó a sokat panaszolt téletenség.

Többen.

Különfélék.

— A *nösgylet* által rendezett közvacsora husvét másodnapján tartott meg. A belépőt a termek szokatlan tisztasága, ügyes berendezése, de leginkább a felhalmozott különféle szép kinezű, látványos jól készített ételek, assiette-k, csemegék, pecsenyék stb.

— Ne ijessz ily rémképekkel, atyám! Ne hagyj engem itél, vgy magaddal, elkísérlek és ha mindent veszve látunk, együtt menekülünk.

— Magammal nem vihetek, gyermekem, mert én és társaim a bizonyos halálnak megyünk elébe; s menekülni — nem! még eddig egy Leontes sem futott meg gyáván és a család utolsó sarjadéka sem fogta azt tenni. Inkább szászor meghalni, mint túrni az igát! Leányom, lesz-e elég bátorságod önönn szívedbe mártani a gyilkot, semhogy a hitetlenk kezébe kerülj? Lesz-e elég erőd szabadságotat és becsületedet életed árán megmenteni?

II.

Néhány órával a most leirt jelenet előtt az emittet házikó egyik mellékszobájában egy görög leány és genuai ifjú ült egymás mellett. Mindkettő fiatal és szép, mindkettő nemének disse. Az ifjú forró szerelmmel tartá átölelve kedvesét, kinek szemei várakozásteljesen függtek ajkain.

— Igaz-e — kérde Zaire némi gondolkodás után, kedvesen csengő hangon — és mit jelent mindez?

— Mindenesetre igaz, — válaszolá a genuai — mert atyám is a vállalatnál van, és szándékuk a görögötz segélyével a török hajókat felgyújtani, hogy a várost a tenger felől a közlekedésnek és fölmentő se regnek megnyissák. Oh bizonyára sikerülni fog! Negyven kiválogatott férő van a kivittellel megbizva, köztük atyám és a tied. Ha sikerül, a kis csapat vezére jelt ad, tőzkigyót bocsát a légbe és abban a pillanatban kétezer genuai a *Romanokapun*, ezer görög az arany és ezer velencei a fakapun fog egyszerre kirohanást intézni, megtámadják a zavarba hozott törököt és a ostromló gépet szétrombolják. Ha sikerül az első, a másodiknak is sikerülnie kell akkor *Konstantinápoly* föl van szabadítva. Akkor téged, kedvesem, is örökre

egész sokasága lepte meg. Mindjárt az ajtó mellett volt a — trafik, melynek legkevesebb vevője akadt. A minék természetes oka az frustitandó cikk mindőségben rejlett. Az egyik sarokban a cukrázda, mindennek bőven ellátva, és jó keletnek örvendő. A másik sarokban a thea-kaftan, mely alatt folyton égett a kékes láng, jelentve, hogy elég nagy az igénylet. A legfontosabb flüidum mindössze csak egy kis asztalkát foglalt el, melyen a meglehetős keskeny palackokban volt feltöltve — a bor. Minden a legnagyobb bőségben, legjobb mindőségben, kivéve a bort, de ennél is nem a mindőség jót kifogás alá, hanem a mennyiség, a mint halljuk a t. nök csak két akót vettek, de mi ez ad tantam sitim. Nyolc kilenc óra táján megteltek a termek és az étkezés vette kezdetét. Az egylet kissasszonyai a legnagyobb szeretetreméltósággal, buzgalommal teljesítették a pincérnök tisztét és csak azt kívánhatnók, hogy mindig így szolgáltatásban részcsüljünk. A „pincérnök” valamennyien mondhatni egyenruhában voltak: a korsolyalzó bábiól emlékeztess *Calicot*-ruhában fehér kötényvel. Voltak pedig *alphabetikus* sorrendben: *Allaga Flóra*, *Császár növérek*, *Epstein Adél*, *Ivanovics Anna*, *Kardosnövérek*, *Kois Gizella*, *Gáál növérek*, *Latinovits Ilka*, *Lederer növérek*, *Radány növérek*, *Spitzer Elvira*, *Tury Mariska* és *Vasilevics Mariska*. Teljesnek hisszük ennélsort, bár tévedni lehet; de a netáni tévedés gyenge emlékezőtehetségünkért eleves bocsánatot kérünk. — A cukrázásban *Löwy Hermina* asszony árult jó sikerrel, míg a thea-department-ban *Virágné* asszony volt a főnök. — Éjfélkor a tánc vette kezdetét, mely a szor szoros értelmében világos reggelit tartott. Jó kedv, jó hangulat, esztelenség volt az estély jellege, mindenki jól mulatott. Sok vidéki vendég is szerencsésenért, köztük *Tóth Kálmán* képviselőnk kedves Béla fiával. — A tisztza jövedelem, a mint halljuk, 300 firt volt.

— *Tegnapelőtt* ápril hó5-én esti 9 óra után *Karlovits Mihály* itihelyi asztalos mesternek háza légeett. A tűz keletkezének oka eddigéle kipuhathatoló nem volt. Ez alkalommal *Weiler Antal* almasi illetőségű szababegéd az égő házból butorok megmentésével foglalkozván, a tetőről lecsuszt egó nád által arcán és kezzen jelen-tékeny sérüléseket szenvedett; továbbá a szomszéd-ságban lakó *Horváth János* szűrszababemester a tűzámad-takor egy revolverrel jelt adni szándékozván — balkezét keresztül lötte.

— *Rendesen* a tavasz beálltával szokás a háztétők- ket kijáratni. A cseresepék máskálnak a háztétőkön, végzik ott teendőiket, mily óvatossággal és elővigyá-zattal, mindenki megítheti, a ki egyszer látta. Ez különben az ő dolgok, az ő mesterségök, még eddig nem bukkot le egy sem és etől nem kell nekik tartani. — De igen átló kell tartani, hogy a ledobott vagy véletlenül leeső cserépdarabok egy arra járó-kele ember, kinek feje nincs jól megbeüelve, eshetnek. E tekintetben pedig nincs semmiféle intézkedés éven, kérnők a rendőrséget, hogy rövid uton intézkedjék, mert oly

enyémnek foglalt nevezhetni, és őh mily boldog napokat fogunk együtt töltöni, imádott angyalom!

Az ifjú oly hévvel és elragadtatással beszélt, hogy észre sem vette a félelem kifejezését Zaire arcán ki türelmetlenül bontakozott ki ölelő karjaiból. Csak most tűnt föl neki a leány elhalványodása és kérde:

— Rettegés talán atyád életeért? Oh ne félj, mind tapasztalt, kipróbált férő az! Es ha balul is ütne ki, tudom, görög nő vagy, ki hazáját mindenkéüllet szereti. Én magam, bármennyire szeretlek is, egy percig sem haboztam volna életemet a közügyért veszélyeztetni. De visszautasítottak; a vezér azt mondá, fiatal vagyok még. Ha mégis bevokezték a legborzostóbb, ha *Konstantinápoly* ellenség kezébe kerülne, akkor elviszlek magammal *Genúba*. Oh *Genua* is szép város!

E szavaknál átkarolá a leányt, vidoran, gondtalanul mint igazi katoná, ki élvezi a jelen percét és nem akarja látni a jövő rémeit.

A leány felocsúdott merengéséből és búskomor hangon mondá:

— És mind jól van, *Gianettino*, de nekéd most állomásra kell menned, atyám is mindjárt itt lesz és e napokban igen rossz hangulatban van.

Gianettino búcsúcsókot nyomván *Zaire* ajkára, toviasietett.

esetren is voltunk tanui hogy a hegyesheő széles utcá-
ban a cserép az utca másik felére — számszándékál
dobatot.

— *Gyűjtés az erdélyi elhódosott magyarok ré-
szére.* Gyűjtők: Kállósi József, Szohner Antal
Kálósi József 2 frt, Dr. Saly Imre 2 frt, Szondy Má-
tyás 2 fr, Jurkovic Othmár 2 frt, Sárly Guidó 1 frt,
Cserba Erenecz 1 frt, Allaga Ottó 10 frt, P. Császár
Péter 2 frt, Csernyus Zsigmond 2 frt, Fésüs Albert
2 frt, Bodroghy Gyula 1 frt, Koller Hugó 1 frt, Olt-
ványi Lajos 1 frt, Dr. Löwy Mór 1 frt, Olay Lajos
10 frt, Latinovics János ügyvéd 5 frt, Kigeri János 2
frt, Hesser Gyula 3 frt, Juray Antal 1 frt, Barasics
József 1 frt, Schuamacher Frigyes 1 frt, ifj. Tury Má-
tyás 1 frt, Dr. Szturuhák István 3 frt, Reizer Antal
3 frt, Szatrély Lipót 5 frt, Milasevits Márton 5 frt,
Pillazanovics Antal 2 frt, Gyöngyösi János 1 frt, Mi-
lassin Zsigmond 1 frt, Nyári Béla 1 frt, Koller János 2
frt, Schleicher Ferenc 1 frt, N. N. 1 frt, Nagy Sán-
dor 1 frt, Percel Diki 1 frt, Schön Antal 1 frt, Kardos
György 1 frt, Gymn. tanári kar 6 frt, Fridman Armin
1 frt, Czukás Fer. 1 frt, Klenáucz és Babócs 1 frt, Koller
Imre 1 frt, Kazal Ján. 1 frt, Poltizer Mór 1 frt, Bishoff
Fer. 1 frt, Szohner Antal 1 frt, Császár Fer. 1 frt, ifj. Tury
Mátyás 2 frt, bajai takarékpénztár 20 frt, Huuaydy
Antal 1 frt, Horváth Henrik 1 frt, Pöllerman Bertalan
1 frt, Kohn József 2 frt, Spitzer Károly 2 frt, Schwarz
Benő 1 frt, Spitzer Simon 1 frt, Beck Simon 1 frt,
Kriszhaber Lipót 1 frt, Augenföld Adolf 1 frt, Obláth
Lázár 1 frt, Spitzer Benő 1 frt, Schöthal Antal 1 frt,
Heiman 1 frt, Szohner Rezső 1 frt, Fischer Sámuel
1 frt, Blitz Mór 50 kr, Kriszhaber Sándor 50 kr,
Gruber Mór 50 kr, S. Freidman 50 kr, Hahn Mihály
50 kr, Zirner S. 50 kr, Weidinger Jakab 50 kr, Pau-
kovics 50 kr, Rozenberg Mór 50 kr, Schön M. B. 50 kr,
Wollner Adolf 50 kr, Weisz Adolf 50 kr, Hecht Márk.
50 kr, Hirsch Fülöp 30 kr, Feuerman Sámuel 50 kr,
Scheiber N. A. 50 kr, Liebl András 50 kr, Lositz Vil-
mos 50 kr, N. N. 10 kr. Összesen 145 frt 90 kr.

— *Elvesszett, f. hó 4-én szerdán délután 4 és 5
óra közt a főutcán egy latin szövegű szentírás 16-ik
köte.* A becsületet megaláló kériatik azt Kollár A.
könyvkereskedésében átadni. Illő jutalom számára biz-
tosítva van.

— *Hymen.* Walder Jakab polg. isk. tan. úr e
napokban gyjezte el Singer Hermin kisasszonyt néha!
Singer Lázár bajai tan. bájos leányát. Áldás kísérje
és frigyelt!

— *A hivatalos lap* áprilhó 4-én megjelent száma
közéteszi az uzsora korlátozásáról hozott, szentesített
és az országgyűlés mindkét házában kihirdetett tör-
vényt. Élethe lép ez év júliushó elején. — Kiváncsiak
vagyunk, mily állást fognak szemben ezen törvényvel
azon pénzintézeteink elfoglalni, melyek még most is
10—11%^o-re dolgoznak.

— *Kifoggyunk a hasonlatokból.* Valóban kétségben
vagyunk az iránt, melyik jellemzőbb az a famosus
sötétséget, mely utcáinkon április első napja óta éjje-
lenként uralkodik. Szurok, ténta, korom, de sőt maga
az egyiptomi is oly használtak már, hogy nem szives-
sen élünk velük, de aztán nem is jellemzik elég hiven
azon specíficus állapotot, melyet „bajai sötétségeknek”
lennének leginkább hajlandók elnevezni. Ápril 1-től sep-
tember 30-ig „ne legyen világosság” jelszava azoknak,
kiknek minden áron a világosságot terjesztenők kellene,
de kik nem tudnak kibontakozni azon dilemmából,
melyt Dikán Pál boldogult városi képviselő állított
fel. Okoskodása így hangzott: „A bajai polgár vagy
jóravaló, vagy nem az; ha jóravaló, esti 8 órákor szép
csendesén megvonul lakásán, — ha pedig nem az, úgy
megérdemli, hogy nyakát szegje.” És úgy látszik, a vá-
ros atyái Dikán Pált választották mintaképül és az ő
elvei szerint igazgatják a „várost. Ám jó! De akkor
tessék a városi dobossal azt is kihirdettni, hogy 8
órán túl senki se merészeljen az utcán járnivalni,
mert ezen merénylet életbiztonság elleni vétségének
fog tekintetni. Tessék lemondani az önálló törvényha-
tósági szervezetről és Baját Piripócscsá degradálni,
mert azt csak nem kívánhatják józan eszű ember, hogy
20%^o pótdó fizetési kedvezmény mellett ráadásul még-
a fizető polgár agyon is ütsesse vagy ütsesse magát!
(Tessék a kettő közül választani!) — Nem széjhösködn
kell a képviselők ülésében és azon megütöközni, hogy a
fületlen beszédek nem örökítenek meg a sajtó
sokszoroása által, hanem tenni, ügyelni a város
és polgárainak vitális érdekeire és nem tűrni mamulek
módjára, hogy ezen szent érdekek egyesek önkénykedése
által lényegükben megcsorbítottassanak!

— *Faragó Gábor* ügyvéd (?) Bajáról a „Hon”-ban
következő sorokat teszi közzé: A „Közvélemény” f. é.

március 30-án elt. 89. számának „Különfélék” rovatába
„Dunapataj és Amerika” cím alatt mindkét férfi gyer-
mekemről, különösen azonban a pár év előtt Amerikába
költözött ifjabbról regénynek tulzott valótárságok kö-
zöltetvén világgá, mint gyermekeim atyja a hivatkozott
egész közleményt ezennel, mielőtt netán még más lap által
után közzeltetnek — sietek kohlománynak nyilvánítani.

Irodalom.

Lukács Gyula törekvő fiatal író előfizetési felhi-
vást bocsát ki „Tengereész Életéből” című beszélyekre
A kötevecske 10 nyomtatott ívből fog állani (tartalmaz
tengerész beszélyeket s rajzokat a tengerész életből) e
május hó végén jelenik meg. Előfizetési ára 1 frt, mely
szerzőhöz (Dohány-utca 11. sz. Budapest) május hó 15-ig
beküldendő.

Apróságok.

* *A gyász színei* lapunk múlt száma közölte tör-
téneti hűséggel. Most egy „barátunk a gyászunk Ame-
rikában divó módjára figyelmzetet. mely szerint
az amerikai férj akként gyászolja özvegyét, hogy s e-
re-
re amerikai dajkát vesz (természetesen az árkv mellé).

* *Piripics* árszavéke híres, de még híresebb azon
egyetlen ember, ki e szék teendőt végzi. Ismeri is őt
boldog, boldogtalan és ő tudja ezt, mert jó órra van.
— *Piripócsban* — ép úgy mint más városban (!) —
azon szokás uralkodik, az év fordultával ismerőseit
„b. u. é. k.” betűkkel díszített névjeggyel meglepni.
A mi árszavékunk — értsd a személyt — nem akar-
ván eltérni a szokástól, ügyvédember szomszédjának
ki egyszersmind ifjúkori barátja is és ki már ezen kö-
körülménynél fogva is szöröstül-böröstül jól ismeri, szin-
tén elküldi névjegyt, melyen a nyomdász vétkes ha-
nyagsága folytán egyszerű és dísztelen névén kívül mi
sem állott. Hja, de az élelmes ember kifog a nyomdász
élehetlenségén és fraktur-betűkkel odapángolja a név
alá: „árszavéki ülnök és elnöki helyettes.” Megtörtént,
mint említők, Piripócsban.

Felelős szekeszető: **Erdélyi Gyula.**

H I R D E T É S E K.

SCHLESINGER M. L.

vaskereskedés

és mindennemű eredeti amerikai varrógépeknek gyári raktárában

Baján

Wheeler & Wilson varrógépek fehérmű varráshoz.

Wheeler & Wilson „ „ szabad. kefe nélküli
(kizárólagi raktár) fehérmű varráshoz.

Howe varrógépek (kicsiny) fehérmű varráshoz.

Howe „ „ (nagy) szabóknak

Howe „ „ czipészeknek.

Singer „ „ fehérmű varráshoz.

Singer „ „ szabóknak és cipészeknek.

Grower & Backer varrógépek női czipészeknek.

Anger varrógépek szabóknak.

Aetna varrógépek

Cylinder varrógépek cipészeknek.

Kézi-varrógépek fehérmű varráshoz.

Jótállási nyilat-
kozat minden
géphez írásban.

Mindenkinek
szabadságába n
áll a gépeket rak-
táróban szak-
értők által meg-
vizsgáltatni.

FERENCZ JÓZSEF
KESERŰVIZ-FORRÁS

Balló fővárosi vegyész és Bernáth J. tanárok vegyelemzése egybehangzó eredményei szerint valamennyi budai, valamint bel- s külföldi keserűvizek között a legtöbb szilárd alkotórészt tartalmazza, és pedig a gyógyhatás elérésére nézve eddig

még el nem ért mennyiségben s oly kedvező összetételi arányban,

1-10 **vező** összetételi arányban, hogy ez okból enyhe íze miatt mint legkellemebb és

leghatásosabb keserűviz

ajánló elismerésre talált. Forrás nyomtatványokkal s orvosi bizonyítványokkal ingyen szolgálunk. Ezen viz kapható minden gyógyszárban és fűszerkereskedésben s

a forrásigazgatóságnál Budapesten.

Legelősebb
BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS

SIREMLÉKEKRE.

Ujon nyitott s dúsán berendezett **siremlék-raktáramat** ajánlom a t. cz. lakosoknak mint a legelősebbet e nemben. Közvetlen összeköttetésben állván az illető gyárosokkal, azon szerencsés helyzetben vagyok, hogy minden e szakba vágó cikkel a legutányosabb s leggyorsabban szolgálhatok. Együttal biztosítást nyújtok tisztá, szabatos fölíratért s valódi aranyozásért.

ROSENBAUM JÓZSEF,

SIREMLÉK-KERESKEDÉSE

Budapest, ország-ut, Károly-laktauya. 1-6

PIRNITZER ALAJOS

mezőgazdasági gépraktár tulajdonos

Budapest, V. ker. akadémia-utca 9 sz. a.

Képviselője a világhírű Charles Burrell & Sons, Thelford, angolhoni gégyárnak, mely cég 1770. alapított (feltaláló az egyesített gözcseplőgépeknek) továbbá Sack, Richter és társa és több hírneves cégeknek.

Ajánlja felülmulhatlan jóságú

Burrell-féle gözmozgony és cseplőgépeit.

Azon sok hozzáim intézett elismerő nyilatkozatok közül, melyek nálam betekintetők, a helyszülke miatt kénytelen vagyok csak az egy alább következő nyilatkozatot közzé tenni.

T. Pírnitzer Alajos urnak, Budapestén.

A Nagy-Vadasi, Szalk és Hartai uradalom részéről több napokon át 3 gözcseplővel eszközölt összehasonlítási kísérlet folytán kintűnt, hogy az öntől vásárlott Charles, Burrell & Sons-féle gözmozdony m. e. 35% tüzi anyaggal kevesebbet fogyasztott valamint munkamenységre nézve, a szinté Öntől tiszteit hasongyártmányu cseplő, a többieket jóval felülhaladta.

A munka különbözetén kívül is igen előnyözöm e gépeket, mert azok nem csak szilárd és tartós szerkezettel, hanem pontos és tiszta munkával is bírnak.

Nagy-Vadas, 1876. augusztus 16-án.

Tisztelettel
a fennevezett uradalom részéről
Berger Gábor.

Készletben tartok Sack-féle és amerikai sorvetőgépeket, Smyth-féle szórvetőgépeket, „Remington” amerikai fűkaszaló és aratógépeket, szénaagyütőket, angol Bakerrostá, szivattyukat stb. stb. — Teljesen heyreállított használt gözcseplők és mozgonyok állandóul kaphatók. Sor és árjegyzékek bérmentesen küldetnek.

Pírnitzer Alajos.

GARRETT R. ÉS FIAI

főügynöke

Kotz Pál

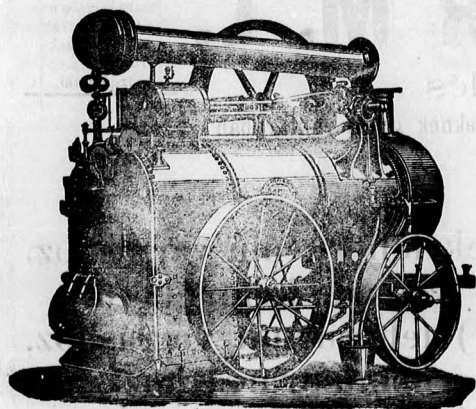
gépészmérnök

Budapest, üllői-út 8. sz. a.,

ajánlja

eredeti sorvető-gépeit

javított szerkezetben leszállított árákon, valamint gözmozdonyokat, cseplőket, malmokat, rostákat stb.

Bozsek József gyógyszerértárában **Baján**, egy ifjú ké négy — öt vagy hat **gymnastialis osztályt** jó sikerrel **végzett**

gyakorlati felvételek.

OLCSÓ ÉS TARTÓS!

Temesvári Manó

cipőgyára

Budapest, király-utca 1. szám ajánlja

NOVEMBER.
Fűző, topánok Brinnelből fűzőmozos hegyreél, szép fűzőszel 2 ft 70 kr.
Fűző topánok erős bőrből, fűzőmozos hegyreél, szegőre és csavarral ellátva, kettős talpjal 3 — — — — —
Topánok mezei, hegyreél Brinnelből, fűzőmozos hegyreél, magás szabással, dínom kiállításal 3 — 50 — — — — —
Topánok mezei hegyreél erős diagrafin vagy bőrből, szegőre és csavarral ellátott kettős talpjal 3 — 50 — — — — —
Fűző topánok erős bőrből fűzőmozos orral, szegőre és csavarral ellátott kettős talpjal 3 — 20 — — — — —

ULAKNAK.
Topánok dínom diagrafin kettős-bőrből 3 ft 60 kr.
Topánok fűzőmozos vagy bagarin bőrből szegőrezt és csavarral ellátott kettős talpjal 4 — — — — —
Topánok dínom bőrből dínos fűzőmozos hegyreél, termék és hátokra 4 — 50 — — — — —
Topánok oroszfűzőmozos bőrből, szegőrezt kettős talpjal 5 — — — — —
Vadász, esztrak vizhatlan kettős bagarin vagy fűzőmozos bőrből, háromszor csavarral ellátott kettős talpjal 10 — — — — —
Ujras talpjal fűzőmozos vagy bagarin bőrből 9 — — — — —
Topánok dínom fűzőmozos vagy bagarin bőrből csavarral ellátva kettős talpjal 4 — — — — —
Topánok dínom bőrből Brinnelből vagy bőrből igen Gyermekeszerű talpjal 2 — — — — —
Topánok dínom dínom bőrből vagy bőrből szegőrezt talpjal igen tartós 1 — 80 — — — — —
Topánok maizai fűzőmozos teoml borjából, Bismark minijáru 4 — 50 — — — — —
vélőli megrendelések posta útjának mellett pontosan eszközölnek.

Uri-cikkek
hólyg és gummiból
3 ft, 3 ft, 4 ft rug tucát száma; diszkret
széküli utánvét mellett
Unsehuid
Budapest, ur-utca.